

Helle Thorning-Schmidts tale i anledning af H.M. Dronning Margrethe II's 40-årsregeringsjubilæum

Taler

Helle Thorning-Schmidt
Statsminister

Dato

15. januar 2012

Deres Majestæter

Deres Kongelige højheder

Deres Excellencer

Mine damer og herrer

Kære Dronning Margrethe

I dag for 40 år siden fik De et stort ansvar midt i en dyb sorg. De mistede deres elskede far, og Danmark mistede en kær konge. De har fortalt om det vanskelige ved at få ansvaret i en ung alder, som ung mor. Men også om den styrke, det giver at tage pligten og skæbnen på sig.

Jeg ved, at dagen står stærkt i deres erindring, naturligvis. Og den 15. januar 1972 er en dag, der står stærkt i erindringen hos os alle sammen – alle os, der er gamle nok til at kunne huske det. Det var en dag, hvor danskerne stod skulder ved skulder på pladsen foran Christiansborg Slot og i gaderne op til pladsen.

Og det på trods af, at det vel egentlig ikke var en selvfølge dengang i starten af 70'erne. Det var jo opbrudstider. Alt stod for skud, især traditionerne. Men ikke den dag. Alle slags mennesker var mødt op, gamle, unge, ja måske også en republikaner eller to. Og de, der ikke havde taget turen ind til slotspladsen på denne bidende kolde januardag, de sad hjemme i sofaen foran tv-apparatet. Mange steder måtte man op af sofaen og hen og rette på stueantennen for at få det sort-hvide billede til at stå helt klart.

Og det gjorde det så. Billedet af den unge dronning i sort kjole og med sørgefloret, som blæsten tog i. Det billede var med os ude i stuerne. Det ramte os i hjertet. Og dér har De været lige siden. Med værdighed, med nærhed og med omtanke har de været et fast holdepunkt for danskerne.

Igennem hele Deres virke, ved vi, at De har fået en solid opbakning fra hele Deres store familie. De har fortalt om den store støtte deres mor, Dronning Ingrid, var for dem. Hun var et samlingspunkt for hele den kongelige familie og en kærlig mormor for Prins Joachim og Kronprinsen. Men én person har nok støttet dem mere end nogen anden. Nemlig Deres mand. Jeg vil i aften rette en særlig tak til Deres Kongelige Højhed Prinsgemalen. De er Dronningens sikre anker og livsledsager. De har støttet Dronningen i det officielle arbejde og i familien. De har været med til at give Kongehuset den særlige status, det har. Også Dem skylder vi stor tak i aften.

Deres Majestæt. De var og er en talentfuld Dronning. Det ville tage for lang tid at remse alle talenterne op. Maden ville blive kold og gæsterne sultne, og heldigvis er det heller ikke nødvendigt. For vi ved, hvad de kan. Jeg vil derfor begrænse mig til at afsløre et af Deres skjulte talenter. Jeg ved, for jeg har selv fået en smagsprøve på det, at De mestrer dialekter fra hele landet. Ja, det kan De også, og det er ikke tilfældigt. Det viser, hvor meget De kender Deres land, og hvor meget De holder af deres landsmænd. At De har respekt for hele Rigsfællesskabet og for forskelligheden.

En respekt, der også viser sig, når De et par gange om måneden modtager danskere i audiens. Gerne over hundrede mennesker. Og alle får Deres opmærksomhed. Fra pædagogen, der har arbejdet 40 år med udviklingshæmmede, til lokoføreren med en lang karriere ved banerne. Jeg ved, at det er en del af Deres arbejde, som De taler så varmt om.

De gør jo selv indtryk, hvor De kommer frem. Jeg husker selv, hvordan det var, da Dronningen indviede S-togs stationen i Ishøj i 1976. Alle skulle vi afsted og deltage i begivenheden. Vi stod på tær for at få et glimt af en ægte Dronning. Jeg husker den fortættede stemning. Borgmesteren i sit stiveste puds. Forventningsfulde børn. Og fornemmelsen af at bo i en by, der havde fået en helt særlig gæst. For så var vi ligesom også noget særligt. Jeg ved, at jeg deler den slags minder med tusindevis af medborgere i hele riget, som har sat pris på, at De

gjorde deres sted, deres by til noget helt særligt.

I dag har De regeret hele Danmark gennem 40 år. Det er lang tid for en person. Men det er en kort stund set i forhold til den tusindårige kæde, De er et led i. Jeg vil ikke gå helt tilbage i tiden, ikke helt til Gorm den Gamle, men til 1947, da en avisnekrolog roste Deres bedstefar, Christian X, som et "forbillede for regeringen". En leder i samme avis konkluderede, at monarkiet ikke længere var et "kampspørgsmål" i Danmark. Og nej, det var ikke Berlingske Tidende. De borgerlige aviser, de udkom nemlig ikke den dag, fordi der var typografstrejke. Det var Land og Folk.

Og siden, så er der ikke for alvor blevet sat spørgsmålstegn ved kongehuset i Danmark. Christian X var "den rankryggede konge", som det så malende blev beskrevet i Danmarks kommunistiske avis. Frederik IX inviterede Danmark indenfor hos familien, og som Margrethe II har De på tilsvarende vis gjort tingene på Deres egen facon.

Dengang i 1972, så skulle hoffet nok vende sig til, at der nu sad en kvinde på posten efter en meget lang række mænd. Margrethe I var trods alt mange hundrede år siden. Og der kan jo, som vi også har talt om, være ting, som vi kvinder gør lidt anderledes. Men først og fremmest, så har De udfyldt deres rolle som regent i pagt med tiden.

I deres nytårstaler rammer de tidsånden, ja det danske sprog bliver endog fornyet, jeg behøver ikke nævne ordet, hele Danmark ved, hvad jeg tænker på. De har selv sagt med vanlig ironi: "Der er ikke noget så begavet, som folk, man er enige med." Jeg kunne tilføje: I nytårstalerne formår De at sige noget begavet, som alle så straks erklærer sig enige i.

Gennem tre generationer har kongehuset fornyet sin rolle i et levende demokrati. Også næste generation, Kronprinsparret har fundet deres rolle som en moderne familie. Men er et monarki i et demokratisk samfund ikke noget af et paradoks, kunne man spørge. Hvordan kan det lade sig gøre?

Der er nogle, der forklarer kongehusets succes med, at det er en god forretning, der skaffer ordrer til danske virksomheder, turister til kongeriget og et positivt omdømme i verden omkring os. Det er sikkert alt sammen rigtigt. Men historien er langt større end som så. Kongehuset er ikke en forretning.

Kongehuset er et nationalt samlingsmærke, en del af vores identitet som danskere. Et fast holdepunkt gennem skiftende tider.

I formiddag holdt vi statsråd nr. 500 under Dronningens kyndige ledelse. Gennem 500 statsråd har De ledet otte statsministre og langt flere regeringer og ministre. Og når der skal dannes regering, så sikrer Dronningerunden, at alt går rigtigt for sig. At vi har en uangribelig ramme om vores demokrati. Og kongehuset binder også hele riget sammen. Der er en dyb og gensidig respekt mellem Dronningen og det grønlandske og det færøske folk.

Er kongehuset da et paradoks i en moderne tid? Nej, langt fra, Danmarks kongehus er en hel og fuld del af et moderne Danmark. Men det kræver en vis balancekunst af regenten. At balancere mellem samtid og tradition uden at falde i grøften. Det kræver sin dronning.

Jeg ved, at jeg taler på vegne af hele Danmark, når jeg udtrykker stor respekt og anerkendelse af den måde, De har forvaltet Deres rolle på.

Vi er stolte af vores Dronning.

Deres Majestæt. Kære Dronning Margrethe.

De er ikke alene Danmarks dronning. De er danskernes dronning. Og på vegne af alle danskere, er det en stor ære at kunne ønske tillykke med Deres 40 års jubilæum.

Tillykke fra hele Danmark. Jeg vil bede jer alle om at rejse sig op og udbringe et nifoldigt leve for hendes Majestæt Dronningen.

Kilde

YouTube.com

Kildetype

Transskription

Tags

Festtale, Jubilæumstale, Kongehuset, Modtager af Årets Danske Tale, Socialdemokratiet, Årets Danske Tale

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/helle-thorning-schmidts-tale-i-anledning-af-h-m-dronning-margrethe-ii-s-40-arsregeringsjubilaem>